

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄДИНОГО КАЗНАЧЕЙСЬКОГО РАХУНКУ

Галкін В.В.,

старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: функціонування єдиного казначейського рахунку регулюється нормативно-правовими актами та пов'язано з казначейським обслуговуванням бюджетних коштів, що забезпечується організаційною структурою системи електронних платежів Національного банку України.

Мета такого дослідження є огляд нормативних документів відносно функціонування та призначення єдиного казначейського рахунку, а також викладення власного бачення застосування такого рахунку.

Ключові слова: єдиний казначейський рахунок, кошти бюджетів, державний сектор.

Єдиний казначейський рахунок - рахунок, відкритий центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів (далі - Казначейство України), у Національному банку України для обліку коштів та здійснення розрахунків у системі електронних платежів Національного банку України, на якому консолідуються кошти державного та місцевих бюджетів, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, кошти інших клієнтів, які відповідно до законодавства знаходяться на казначейському обслуговуванні.

Казначейство України за погодженням з Міністерством фінансів України має право залучати на поворотній основі кошти єдиного казначейського рахунку для покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів, Пенсійного фонду України.

У разі розміщення коштів місцевого бюджету на депозитах та/або обслуговування коштів місцевого бюджету в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків обсяги тимчасових касових розривів за загальним фондом такого місцевого бюджету не покриваються за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку [1].

Порядком визначено механізм функціонування єдиного рахунку для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків і зборів, передбачених Податковим кодексом України, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, включаючи пеню та штрафи, відповідно до положень Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" та інших платежів, що визначені відповідним законодавством та контроль за справлянням яких покладено на Державну податкову службу України, заборгованості з інших платежів.

Для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу (заборгованості) з податків і зборів, єдиного внеску та інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на Державну податкову службу України, в Казначействі на ім'я Державної податкової служби України в

установленому порядку відкривається єдиний рахунок за субрахунком відповідно до плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [2].

Рахунок 24 «Єдиний казначейський рахунок» призначено для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух коштів державного та місцевих бюджетів, державних цільових фондів, коштів інших клієнтів, обслуговування яких здійснюється органами Казначейства та регламентується законодавством.

За дебетом рахунку відображаються надходження коштів державного та місцевих бюджетів на єдиний казначейський рахунок, за кредитом - їх списання [3].

Державне казначейство України управляє коштами, що обліковуються на рахунках, відкритих у Головних управліннях Державного казначейства України, і проводяться через систему електронних платежів, шляхом встановлення ліміту технічного рахунку, ліміту початкових оборотів (сума, що визначає максимальний обсяг початкових платежів, які банк (філія) може виконати за певний період) у системі електронних платежів Національного банку.

Технічний рахунок у центрі оброблення системи електронних платежів (далі - ЦОСЕП) - інформація в електронній формі, що зберігається в ЦОСЕП, поновлюється під час оброблення міжбанківських електронних розрахункових документів і відображає стан кореспондентського рахунку учасника системи електронних платежів безпосереднього на певний час або обороти учасника системи електронних платежів безпосереднього, що не має кореспондентського рахунку, на певний час [4].

Обслуговування в системі електронних платежів Державної казначейської служби України здійснюється на підставі та за умови укладення договорів про умови функціонування єдиного казначейського рахунку Державної казначейської служби України в Національному банку [5].

Таким чином, при виконанні державного і місцевих бюджетів застосовується казначейське обслуговування бюджетних коштів на основі ведення єдиного казначейського рахунку, відкритого у Національному банку України.

Відповідно до нормативних документів функціонування єдиного казначейського рахунку забезпечується організаційною структурою системи електронних платежів Національного банку України, яка є державною банківською платіжною системою та створена з метою проведення міжбанківського переказу коштів в Україні в національній валюті через кореспондентські рахунки банків-резидентів та рахунки інших установ – учасників системи електронних платежів.

Література:

1. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Порядок функціонування єдиного рахунку та виконання норм статті 35-1 Податкового кодексу України центральними органами виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2020 р. № 321. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2020-%D0%BF#Text>.

3. Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text>.

4. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 16.08.2006 р. № 320. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06#Text>.

5. Правила системи електронних платежів Національного банку України: Затверджено Рішення Ради Платіжної організації системи електронних платежів Національного банку України, протокол 13.07.2017 р. № 1. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr001500-17#Text>.

СЕКЦІЯ «ФІНАНСОВЕ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ»

УДК [005.922.1:336]:[368:339.13](477)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сіренко Н.М., д-р. екон. наук, професор

Миколаївський національний аграрний університет

Цифровізація зумовила перехід суспільної діяльності із реального світу у віртуальний через впровадження цифрових технологій в усі сфери життя: від взаємодії між людьми до промислових виробництв, від предметів побуту до дитячих іграшок, одягу тощо. Тобто, здійснюється перехід біологічних та фізичних систем у кібербіологічні та кіберфізичні. Згідно із звітом Всесвітнього економічного форуму в 2019 р. за рівнем розвитку інновацій і технологій Україна займала 60 місце із 100 країн, підвищуючи свої позиції.

Цифрові фінанси як частина цього процесу стала об'єктивною реальністю, в якій нові технології змінюють традиційні способи надання фінансових послуг. В Україні станом на 2022 р. фінанси є другою сферою за кількістю проєктів цифрової трансформації, які налічують 10 (на першому захист довкілля та природних ресурсів із 12 проєктами, на третьому юстиція – 9).

Фінансовий сектор в цілому останні десятиріччя характеризувався активними інноваціями, які реалізувалися у вигляді нових продуктів, технологій або інститутів. Фінансові ж інновації теперішнього періоду є результатом розвитку певних технологій, зокрема високошвидкісного інтернету, смартфонів, технологій обміну даними між інформаційними системами (API), розподільчого реєстру (DLT), штучного інтелекту, Big Date.